

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

1	7	5	3	7
---	---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	6
---	---	---	---

B.A. / B.Sc. (General) 6th Semester

(2056)

SOCIOLOGY

Paper : Social Disorganization & Emerging Problems

(In all Mediums)

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :- Attempt **five** questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting **one** question from each Unit.

1. Attempt any **nine** of the following in about **25-30** words each :

(i) Two causes of suicide

(ii) Two advantages of female-headed households

(iii) Familial Disorganization

(iv) Altruistic Suicide

- (v) Causes of cyber crime
- (vi) Violence against children
- (vii) Laws against corruption
- (viii) Define Poverty
- (ix) Types of drugs
- (x) Adolescence
- (xi) Causes of social disorganization
- (xii) Problems of Aged. 9×2=18

UNIT—I

- 2. Define Disorganization. Discuss the personal and familial level of social disorganization. 18
- 3. Discuss causes of social disorganization in detail. 18

UNIT—II

- 4. Discuss the role of family, friends, and state in addiction and de-addiction of young population. 18
- 5. Discuss the problems of adolescence. Suggest some coping mechanisms for adolescents to help them manage their issues. 18

UNIT—III

6. Write a note on Domestic Violence. 18
7. Discuss the challenges faced by working women. 18

UNIT—IV

8. Discuss different ways to curb cyber crime. 18
9. Is poverty a cause of corruption? Explain. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न संख्या 1 (जो कि अनिवार्य है) सहित कुल पाँच प्रश्नों का उत्तर दें और प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनें।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों के उत्तर लगभग 25-30 शब्दों में दीजिए :
 - (i) आत्महत्या के दो कारण
 - (ii) महिला प्रधान परिवारों के दो लाभ
 - (iii) पारिवारिक अव्यवस्था
 - (iv) परोपकारी आत्महत्या
 - (v) साइबर अपराध के कारण
 - (vi) बच्चों के विरुद्ध हिंसा
 - (vii) भ्रष्टाचार विरोधी कानून

(viii) गरीबी को परिभाषित कीजिए

(ix) मादक पदार्थों के प्रकार

(x) किशोरावस्था

(xi) सामाजिक अव्यवस्था के कारण

(xii) वृद्धों की समस्याएं।

9×2=18

यूनिट-I

2. अव्यवस्था को परिभाषित कीजिए। सामाजिक अव्यवस्था के व्यक्तिगत और पारिवारिक स्तर पर चर्चा कीजिए। 18
3. सामाजिक अव्यवस्था के कारणों पर विस्तार से चर्चा कीजिए। 18

यूनिट-II

4. युवा आबादी में व्यसन और व्यसन मुक्ति में परिवार, मित्रों और राज्य की भूमिका पर चर्चा कीजिए। 18
5. किशोरावस्था की समस्याओं पर चर्चा कीजिए। किशोरों को अपनी समस्याओं से निपटने में मदद करने के लिए कुछ उपाय सुझाइए। 18

यूनिट-III

6. घरेलू हिंसा पर एक टिप्पणी लिखिए। 18
7. कामकाजी महिलाओं के सामने आने वाली चुनौतियों पर चर्चा कीजिए। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸਾਇਬਰ ਅਪਰਾਧ ਕੋ ਰੋਕਨੇ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰੀਕ਼ਾਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

18

9. ਕਧਾ ਗਰੀਬੀ ਖ਼ਰਾਚਾਰ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ? ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜ਼ਿਏ।

18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ :

(i) ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ

(ii) ਔਰਤ-ਮੁਖੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਫਾਇਦੇ

(iii) ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਵਿਵਸਥਾ

(iv) ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

(v) ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਾਰਨ

(vi) ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ

(vii) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ

(viii) ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ

(ix) ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

(x) ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ

(xi) ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ

(xii) ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਅਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
3. ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਨੌਜਵਾਨ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
5. ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਉਪਾਵ ਸੁਝਾਓ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
7. ਕੰਮਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
9. ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ? ਸਮਝਾਓ। 18